

ANUL VII

15 IANUARIE 1950

Nr.

2

IN ACEST NUMĂR:

ULTIMELE ȘTIRI FILATELICE
DIN ȚARA ȘI STRAINATATE

•
PARTIDE COMENTATE DELA
ULTIMELE CONCURSURI
INTERNATIONALE DE ȘAH

•
CUVINTE INCRUCIȘATE PE
TEME DE ACTUALITATE

LEI 20

CAMPIONATUL MONDIAL FEMENIN DE ȘAH DELA MOSCOVA

Cele mai bune 16 jucătoare de șah din lume, reprezentând 12 țări, se află actualmente la Moscova, pentru a lua parte la cel mai mare concurs feminin de șah ce s'a jucat vreodată.

În fiecare seară, sala de concerte a Casei Centrale a Armatei Roșii este neîncăpătoare pentru mulțimea spectatorilor (...și spectatoarelor!) veniți să asiste la partidele pasionante ale primului campionat mondial feminin de șah ce se dispută după războiu.

Jucătoarea sovietică Rudenko, una din cele 4 reprezentante ale U. R. S. S. la concursul mondial de șah

Inițiativa organizării acestui mare turneu aparține Comitetului pentru Sah al Uniunii Sovietice, care — după cum se știe — are o puternică secție de șah feminină. La ultimul congres al F.I.D.E. (Federația Internațională de Șah), ținut la Paris, în vara anului trecut, propunerea U.R.S.S. ca acest concurs să se dispute la Moscova a fost acceptată, trimițându-se astfel invitații tuturor țărilor

Ținând seama de tăria concursului care trebuie să decidă pe viitoarea campioană a lumii, fiecare țară a trimis numai jucătoare absolut capabile de a-și disputa acest titlu și astfel s'au reunit la Moscova: 4 reprezentante a U.R.S.S. (Rubțova, Rudenko, Bâkova și Belova) 2 jucătoare din U. S. A. (Gresser și May Karff) și câte o jucătoare din Republica Cehoslovacă (Hruškova-Belska), R. Polonă (R. Hermanova), R. P. Ungară (Langosz), Anglia (Tranmer), Franța (Chaude de Sillans), Olanda (Fanny Heemskerk), Cuba (Maria Mora), Italia (Benini), Republica Democrată Germană (Edith Keller) și Danemarca (Larsen), — în total 16 concurente care nu mai avuseseră (în cea mai mare parte) ocazia de a se mai întâlni în fața tablei de șah, — fiecare animată de dorința de a câștiga.

Chiar dela începutul concursului s'a văzut că lupta va fi grea. S'au făcut remize puține, în fiecare partidă jucându-se cu toată energia la câștig. Încă din primele runde, s'a văzut clasa superioară a reprezentanților URSS, care s'au masat pe primele locuri. Dintre celelalte jucătoare, în lupta pentru primele locuri, s'a menținut: reprezentanta Franței, Chaude de Sillans (care se află — după primele 6 runde — în fruntea clasamentului: cu 4½ puncte și olandeza Fanny Heemskerk. În zona de 50% se află Gisela Gresser (U.S.A.), Benini (Italia), Keller (Rep. Dem. Germană), Hruškova-Belska (R. Cehoslovacă) și Mora (Cuba).

Terțetul sovietic care se află pe primele 3 locuri: Rubțova (campiona URSS), Belova și Rudenko, au arătat o forță de joc remarcabilă, cunoștințe teoretice serioase și o tehnică surprinzătoare. Bâkova, după un început slab, a arătat minunate calități de luptătoare, câștigând trei partide la rând, între care la Chaudé de Sillans și la Gresser.

În momentul când scriem acest articol, concursul n'a ajuns decât la runda 8-a (deci aproximativ la jumătate) și desigur ar fi prematur să facem vreun pronostic. Șansele cele mai mari le au jucătoarele sovietice,

a căror pregătire și spirit de luptă s'au arătat până acum superioare.

După 8 runde clasamentul general are următorul aspect:

1. Rubțova (URSS) 6 puncte; 2-4. Belova (URSS), Rudenko (URSS) și Chaude de Sillans (Franța) cu 5½ puncte fiecare; 2. Heemskerk (Olanda) 5 puncte; 6. Bâkova (URSS) 4½ puncte; 7-11. Gresser (USA), Benini (Italia), Keller (Republica Democrată Germană), Hruškova Belska (R. Cehoslovacă) și Mora (Cuba) cu câte 4 puncte; 12. Tranmer (Anglia) 3 puncte; 13. Langosz (R.P. Ungară) 3 puncte; 14. Karfi (USA) 2½ puncte; 15. Hermanova (R. Polonă) 2 puncte; 16. Larsen (Danemarca) 1 punct.

Concursul continuă să se desfășoare captivând atenția șahiștilor din lumea întreagă. În numărul nostru viitor vom reveni asupra lui cu partide și comentarii mai ample, pentru a putea trage învățăturile necesare pentru dezvoltarea șahului ferm în Republica noastră populară.

PARTIDE DELA CONCURSUL INTERNAȚIONAL AL R.P.R.

INDIANA VECHĂ

Alb: Tibor Florian (R.P.U.)

Negru: Petre Seimeanu (R.P.R.)

Runda 19-a (ultima a turneului internațional de șah. București 17.XII.1949.

1. d4, Cf6 2. c4, g6 3. Cc3. Ng7 4. Cf3. 0—0 5. g3, d6 6. Ng2, Cbd7 7. 0—0, e5 8. e4, Te8!?

Poziția aceasta a survenit în foarte

multe partide de concurs. Ultima mutare a negrului era preferată acum 15—20 de ani, înainte ca maeștrii sovietici în frunte cu Bronștein și Boleslavski să fi introdus sistemul modern de joc pentru negru în această variantă, bazat pe deschiderea centrului (prin e5:d4) urmată de un joc interesant de figuri. Deaceia în partidele din ultimul timp, în loc de 8...Te8, s'a

jucat fie direct 8...ed, fie 8...c6 urmat de ed și străpungerea centrului cu d6—d5 (ca în partida Kotov-Bronștein din al XIV-lea campionat al U.R.S.S.)

Explicația faptului că negrul a ales în această partidă decisivă mutarea 8...Te8 se ascunde în intenția de a surprinde pe adversar, ceea ce a și reușit să facă.

9.h3!

Probabil cea mai bună continuare. Ideia mutării este de a păstra tensiunea în centru, asigurând în același timp nebulului c1 posibilitatea de a se desvolta la e3, fără a fi stânjenit prin mutarea Cg4. În afară de 9.h3, în această poziție s'a jucat foarte mult 9.d5 închizând imediat centrul pentru a trage folos din faptul că negrul trebuie să revină cu turnul la f8 pentru a putea ajunge la mutarea f7—f5, caracteristică jocului său în această variantă.

9...a5 10.Ne3

Poate mai bine ar fi fost 10.Tel, „supra-apărând” pionul e4 în eventualitatea deschiderii centrului. Se vede însă că albul se decisese deja la închiderea centrului.

10...b6 11.d5, Cc5 12.Cd2

De obicei se joacă în astfel de poziții 12.Cel, urmat de b2—b3, ca în partida Flohr-Lilienthal, Moscova 1936. Calul nu stă bine la d2 deoarece blochează retragerea nebulului e3, care va fi amenințat prin înaintarea pionului „f”.

12...Tf8 13.a3

Albul caută să tragă folos din faptul că negrul n'a jucat 12...Nd7 și deci nu poate răspunde la 13.a3, cu 13...a4, — făcând economie de mutarea b2—b3.

13...Ch5 14.Tb1

Nu mergea direct 14.b4 (cum avusesse de gând să joace albul), din cauză că după 14... ab 15.ab, Tal: 16.Dal, Ca6, albul trebuie să piardă un tempo cu apărarea pionului b4, după care urmează f7—f5.

14...f5 15.b4, ab 16.ab, f4!

O mutare foarte bună după care

albul este obligat să schimbe nebulul din e3 pentru calul din c5, căci nu merge varianta 17.bc, fe după care poziția albului pe flancul regelui se prăbușește. Rău este și 17.g1, ef 18.Nc5, bc cu joc superior pentru negru.

17.Nc5, bc 18.g4, cb 19.Tb4, Cf6 20.Ta4, Ta4: 21.Da4:

S'ar părea că albul a reușit să reziste primului asalt și ajunge și el la contra-joc pe aripa damei. Atacul negrului nu este însă epuizat.

21...h5! 22.f3

Poate mai bine ar fi fost 22.g5, Cd7 23.h4, după care poziția albului ar fi fost mai ușor de apărat.

22...Ch7 23.Da7, Dh4!

Negrul joacă atacul cu îndrăzneală. Pionii de pe flancul damei nu pot fi luați de către alb căci atacul negrului pe flancul regelui este prea rapid.

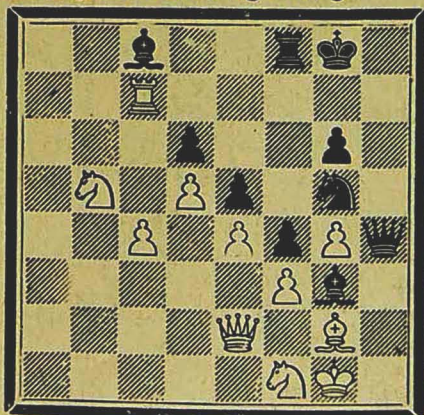
24.Df2, De7!

Dama albă va fi gonită de pe câmpurile negre de către nebulul g7. Acum se văd urmările schimbului forțat dela c5: albul este extrem de slab pe câmpurile negre.

25.Tal, Nf6 26.Ta7, Nh4 27.De2, Ng3 28.Cf1, Dh4 29.Tc7:

Albul nu mai are nimic de făcut. La 29.Cg3, fg nu se mai poate găsi apărare împotriva manevrei Cg5 și f4—f3, sau Ch3:+

29...Cg5 30.Cb5, hg 31.hg

(Controlul poziției: Alb Rg1, De2, Tc7, Ng2, Cb5, Cf1, Pp. c4, d4, e4, f3, g1.—Negrul Rg8, Dh4, Tf8, Nc8, Ng3, Cg5, Pp. d6, e5, f4, g6.)

Atacul negrului a ajuns la punctul culminant. Acum urmează un sacri-

ficiu decisiv, care deschide complet poziția regelui alb și duce în cele din urmă la mat.

31...Ng4:1 32.Cd6:

Nebunul nu poate fi luat din cauza înaintării f4—f3.

32... Nf3:!! 33. Nf3:, Nf2+ 34. Rg2.

Nebunul nu putea fi luat cu dama din cauza Ch3+.

34...Nd4! 35.Ge3, Dh3+

Și albul cedează căci după 36.Rgl Ne3:+ mai pierde și dama.

INDIANA VECHE LA ALB

Alb: Oleg Neikirch (R.P.B.)

Negru: Dr. Troianescu (R.P.R.)

Runda 19-a. 17.XII. 1949

1. Cg1—f3

Cg8—f6

2. g2—g3

Sistemul acesta de dezvoltare la alb (cu fianchetarea imediată a nebulului fl la g2, se joacă foarte mult în ultimul timp. Unul dintre susținătorii săi cei mai serioși este maestrul maghiar Gideon Barcha, care însă nu urmărește să ajungă la poziția caracteristică a Indienei vechi, cu culorile inverse, — ci aplică un sistem propriu, bazat pe înaintarea în centru (d2—d4 sau c2—c4, după circumstanțe), numai după ce albul a făcut rocada.

2...

d7—d5

3. Nfl—g2

g7—g6

4. 0—0

Nf8—g7

5. d2—d3

0—0

6. Cbl—d2

c7—c5

7. e2—e4

d5:e4

Simplificarea poziției în centru este probabil cea mai bună metodă de joc a negrului împotriva sistemului alb.

8. d3:e4

Cb8—c6

9. c2—c3

h7—h6

O mutare necesară pentru a asigura dezvoltarea nebulului negru la e6, împiedicând Cg5.

10. Ddl—e2

Dd8—c7

11. Cd2—c4

Nc8—e6

Interesant este faptul că poziția seamănă cu acelea care rezultă din varianta închisă a Apărării Siciliene. Negrul a obținut un joc foarte bun și

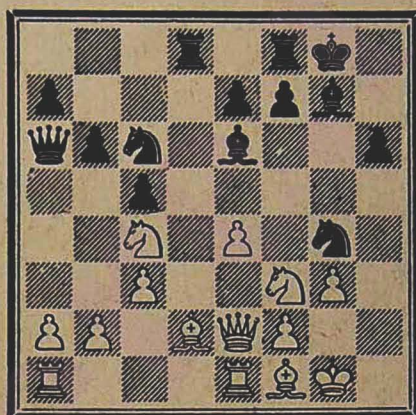
caută să exploateze acum micul avantaj de dezvoltare pe care îl are, de aceea renunță la împingerea pionului „E” la e5.

12. h2—h3

Ta8—d8

13. Rgl—h2

Albul pierde timp cu manevre care nu sunt absolut necesare. Trebuia

(Controlul poziției: Alb. Rgl, De2, Ta1, Te1, Nd2, Nf1, Cc4, Ci3, Pp. a2, b2, c3, e4, f2, g3.—Negrul. Rg3, Da6, Td8, Tf8, Ne6, Ng7, Cc6, Cg4, Pp. a7, b6, c5, e1, f7, h6.)

terminată întâi dezvoltarea și încercat un atac cu f2—f4, profitând de absența unui pion negru la e5.

13...

b7—b6

14. Ncl—f4

Dc7—c8!

Dama se retrage amenințând în același timp foarte tare 15... Da6 cu legarea calului c4.

15. Tfl—e1

g6—g5!

Începutul unui atac foarte primejdios.

16. Nf4—d2

Dc8—a6!

Negrul manevrează foarte frumos pe ambele flancuri, în stilul lui Alehin.

17. Ng2—fl

g5—g4!

18. h3:g4

Cf6: g4+

19. Rh2—gl

Retragerea aceasta care pare atât de naturală, pierde imediat partida. Trebuia 19.Rg2, deși și atunci negrul ar păstra o poziție superioară.

19...

Ne6:c4

20. De2:c4

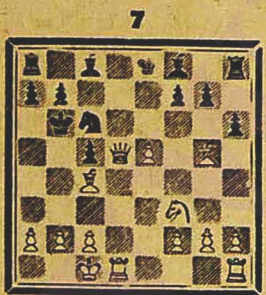
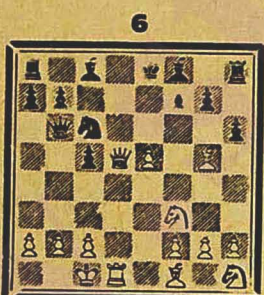
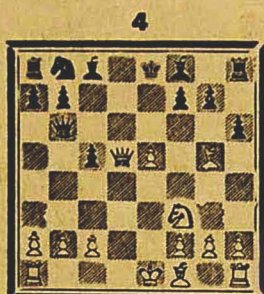
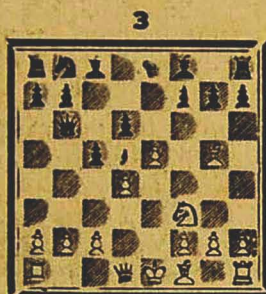
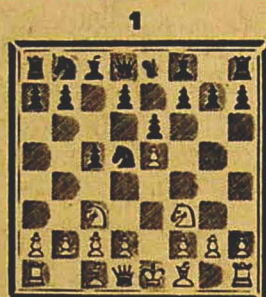
Da6:c4

21. Nfl:c4

Cc6—e5!

și albul cedează căci pierde o figură.

O PARTIDĂ DE ȘAH

Mulți dintre cititorii noștri nu au timpul necesar pentru a pune pe tabla da șah partidele și problemele pe care le publicăm în revista noastră, și a le rejuca — sau deslega — mutare cu mutare. Ei se limitează — în majoritatea cazurilor — să urmărească diagramele — imagini miniaturale ale tablei și figurilor — încercând să rezolve, mutând piesele doar în minte, una sau alta dintre problemele care le-au atras atenția.

Pentru a ușura amatorilor de șah rejucarea partidelor (îngreuiată de multe ori de necunoașterea exactă a notației), începând cu numărul acesta, vom publica part de „în imagini” adică în care diagramele se succed la intervale atât de mici, încât urmărirea jocului în minte este foarte ușoară, cititorul familiarizându-se în acelaș timp cu notația, căci se poate vedea pe diagramă care este mutarea exprimată în litere și cifre.

Începem cu o partidă recent jucată în campionatul R.S.S. Estone pe 1949, cu comentariile marelui maestru Paul Keres, din revista „Sahul în U.R.S.S.”.

APARAREA SICILIANA

Alb: A. Arulaid Negru: A. Eller

1. (1.e4,c5 2.Cf3,Cf6 3.e5,Cd5 4.Cc3, e6) Șanse mai bune de egalare dă 4... Cc3: 5.dc,d5 6.ed,Dd6: 7. Dd6:, ed și dacă 8.c4 ,atunci 8... Nf5: În această variantă, în loc de 8.c4 este probabil mai bine 8.Nf4 urmat de 0-0-0

2. — (5.Cd5:ed 6.d4,d6 7.Ng5). Aceasta este considerată ca cea mai bună continuare a albului, mai slab este 7.Nb5, Nd7 cu șanse aprox mativ egale. După 7. Ng5 negrul este pus în fața unei alegeri grele, căci 7... Ne7 duce după 8.Ne7:De7: 9.dc. și 10.Dd5: la pierderea uni p on.

3. — (7...Db6) În partida Keres-Winter (Varsovia 1935), a urmat aci 7... Da5+ 8.c3, cd 9.Nd3!,dc 10.0-0. Albul a sacrificat câțiva pionii câpătând în schimb un a'ac foarte puternic, care a decis curând partida. (Continuarea acestei part de a fost următoarea: 10... cb 11.Tbl, de 12.Ce5:Nd6 13.Cf7:!, Rf7: 14. Dh5+,g6 15.Ng6:+! hg 16.Dh5- Nf5 17.Tbel, Ne4 18.Te4:l, de 19.Df6-, și negrul a cedat). După cât se pare, întregul sistem bazat pe mutarea 4...e6 nu este satisfăcător pentru negru.

4. — (8.dc,dc 9.Dd5:h6). Aci, fără îndoială, mai bine era 9...Ne6, dar și atunci avantajul este de partea albului, care poate, de ex., să joace 10.Nb5+

ȘAH IN IMAGINI

Cc6 11.Dd3,h6 12.Nd2 etc. După mutarea din partidă, se ivesc complicații tactice favorabile albului.

5. — (10.0—0—0). In acest sacrificiu de figură se ascunde ideea de răsturnare a întregii variante alese de negru.

6. — 10...Cc6). Acceptarea sacrificiului prin 10...hg ar fi dus după 11.Nb5+ Cc6 12.Cg5., Dc7 13.Cf7: la o poziție pierdută pentru negru. Dacă 11...Re7, atunci 12.Cg5., Ne6 13.Ce6:, fe 14.Dc4 și negrul n'are apărări suficiente împotriva amenințării 15.Td6. Dacă, de ex. 14...Rf7 atunci 15.Df4+, Re7 (Sau 15...Rg8 16.Ne8,Dc7 17.Td7 etc.) 16.Dg5+, Rf7 17.Ne8+, Re8: 18.Dg6+, Re7 19.Td6 etc.

7. — (11.Nc4). Continuarea simplă 11.Ne3,Ne6 12.De4 ar fi fost suficient de bună, dar continuarea aleasă de alb este și mai energetică.

8. — (11...Ne6 12.Dd2?). O greșeală care dă negrului posibilitatea de a continua rezistența. După 12.Dd3, negrul n'ar mai fi avut posibilitatea de a juca la fel ca în partidă 12...Cd4, din cauza 13. Cd4:, cd 14.Nb5+ etc si ar fi fost silit să se limiteze la continuarea 12...Cb4 13.Nb5+, Cc6, rămânând fără un pion și cu poziția mai proastă.

9. — (12...Cd4!). O mutare ingenioasă într-o poziție grea. Dintr'odată negrul capătă oarecare contra-șanse.

10. — (13.Cd4:,cd 14.Ne6:, fe?). Probabil negrul n'a observat mutarea următoare a albului, căci altfel ar fi jucat desigur 14...De6: După 15.Nf4,g5 16.Ng3, Da2: 17.Dd4:, Ne7, negrul ar fi putut obține contra-șanse.

11. — (15.Ne3!). Din cauza amenințării de mat la d7, nebunul nu poate fi luat. Negrul pierde acum pionul d4 și odată cu el partida.

12. — (15...Nc5 16.Nd4:,0—0 17.f4, Tac8 18.g3). Cu doi pioni în plus, câștigul pentru alb este o chestiune de joc precis.

13. — (18...Tc6 19.Nc5:, Dc5: 20.The1, Tfc8 21.Te2, Dc4 22.Rb1, Ta6 23.a3, b5 24.Dd3). Respingând cu încetul dama neagră, albul trece la realizarea avantajului său material.

14. — (24...Dc5 25.Dd4, Dc7 26.Dd7, Dc4 27.Td4). Cu aceasta albul mai câștigă un pion.

15. — (27...Dc5 28.Td6, Ta4 29.Dc6: +). Negrul putea să cedeze. A mai urmat însă.

16. — (29...Rh8 30.Ted2, Dc7 31.Td7, Da5 32.Tg7:, Db6 33. Df7). Poziția finală. Negrul a cedat.

9

10

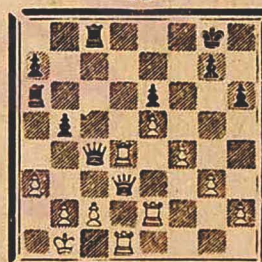
11

12

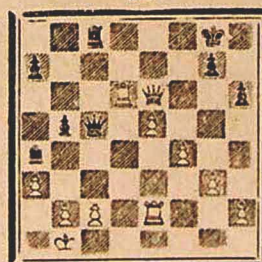
13

14

15

16

PARTIDE DIN U. R. S. S.

APĂRAREA CELOR DOI CAI

Alb: I. Estrin   Negru: S. Poletaev

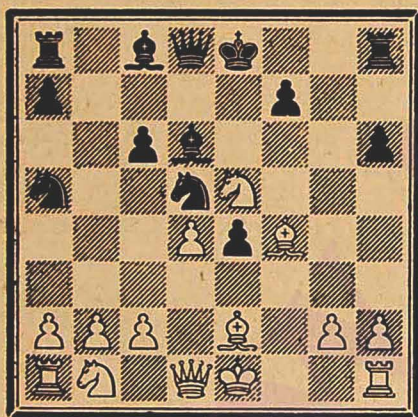
Finala campionatului U.R.S.S.

prin corespondență 1949.

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nc4, Cf6 4. Cg5, d5 5. ed, Ca5 6. Nb5+, c6 7. dc, bc 8. Ne2, h6 9. Cf3, e4 10. Ce5, Nd6 11. f4, g5 (?)

„Sovremenai debiut” (N.R. Este vorba despre o renumită carte de deschideri apărută în Uniunea Sovietică) consideră această mutare ca cea mai tare. Cum arată însă foarte just Paul Keres în cartea sa „Școala șahului” în varianta aceasta albul ajunge în avantaj.

12. d4, gf 13. Nf4:, Cd5

14. 0—0!

Cea mai bună mutare, recomandată de către Keres. „Sovremenai debiut” analizează numai continuarea 14. Dd2 după care cu 14... Db6 negrul obține un joc satisfăcător.

14... Ne6

După cât se pare, — aceasta este cea mai bună continuare. Dacă acum 14... Dd6, cum s'a jucat în partida Es-trin-Kutianin (Moscova 1943), atunci urmează 15. Cc3!. Această partidă a continuat astfel: 15... Ne5: 16. Ne5:, Tg8 17. Ce4: și negrul a cedat, căci

la 17... Tg2:+ ar fi urmat 18. Rg2:, Ce3+ 19. Rh1, Cd1: 20. Cd6+, Re7 (20... Rd8 21. Tf7:, Nd7 22. Ng4) 21. Tf7:+, Re6 22. c4!, Ce3 23. Tg1 și albul dă mat.

Dacă direct 14... Ne5:, atunci după 15. Ne5:, Tg8 16. Nh5, Ne6 17. De2, Dg5 18. Cd2, De3+ 19. De3:, Ce3: 20. Ce4: albul are avantaj.

Este necesar să menționăm aci și partida Malkin-Isaakian (campionatul asociației „Stroitel”—Constructorul pe 1945) în care negrul a sacrificat un turn cu 15... Dg5? (în loc de 15... Tg8). A urmat 16. h4! (Dacă 16. Nh8:, atunci 16... Ce3!) 16... De3+ 17. Rh2, Tg8 18. Del, Ne6 19. Cc3, Cc3: 20. bc, Rd7 21. Tf2! și albul are avantaj.

15. Cbd2, Cf4: 16. Tf4:, Db6

Mai bine ar fi fost 16... Ne5: 17. de, Dd4+ 18. Rh1, De5: 19. Te4:, Db2:, dar și atunci după 20. Cc4, Cc4: (Pier-de 20... Dc3 21. Te3!, Db4 22. Tbl, De5 23. Ca5:, Da5: 24. Te6:+!!), fe 25. Nh5+, Re7 26. Tb7+, Rf6 27. Dd4+ etc) 21. Nc4: cu avantaj pentru alb.

17. Rh1!, Tad8

17... Ne5: sau 17... Db2: ar fi putut duce la acelaș rezultat. La 17... Dd4: ar fi urmat 18. Te4: și nu se poate 18... Db2: din cauza 19. Cdc4!

18. Te4:, Ne5: 19. Te5:

Bine ar fi fost și 19. de și la 19... Dd2: 20. Nd3 rămânând cu un pion în plus. A urmat:

19... Td4: 20. Del, Re7 21. Cf3, Td5 22. Dh4, Rd7 23. b4, Cb7 24. c4, Te5: 25. Ce5:+. Rc8 26. c5, Dd8 27. Df4, Dc7 28. Nf3, Cd8 29. Tatl, Na2: 30. Td7, Db8 31. Ne2 Negrul cedează.

(Comentarii de I. Estrin din „Șahul în U.R.S.S.”)

INDIANA DAMEI

Alb: V. Trupan Negru: I. Boleslavski
Campionatul asociației „Bolșevic” 1949.

1. d4, Cf6 2. c4, e6 3. Cf3, b6 4. g3, Nb4+ 5 Nd2, Ne7

Scopul acestei manevre este de a închide coloana „d”, ceea ce are importanță în unele variante.

6. Ng2, Nb7 7. 0—0, 0—0 8. Cc3, d5

Continuarea 8... Ce4 nu era indicată aci, căci după schimbul cailor, nebunul alb ar fi ocupat o poziție foarte bună la c3.

9. cd, ed 10. Db3

După 10. Ce5, c6 11. e4, de, ar fi eșit în evidență poziția proastă a nebunului d2 (pionul d4 nu este apărat).

10... c6 11. Ce5, Cbd7 12. Cd3

Mai activ pare 12. f4, dar și atunci negrul ar fi egalat jocul prin 12... c5 13. e3, Ce4.

12... Te8 13. Tfe1, Cf8 14. Tad1

Prea pasiv. Albul ar fi trebuit să-și elibereze jocul prin 14. e4. După 14... de 15. Ce5, Ce6 16. Ce4, Cd5 (16... Dd4? 17. Cf7:!) poziția albului ar fi fost ceva mai activă dar negrul are o poziție solidă.

14... Ce6 15. e3, Nd6 16. Ncl, h5.

Amenințând atacul pe aripa regelui, negrul provoacă străpungerea în centru, care acum duce la complicații favorabile.

17. e4, de

Evitând varianta 17... Cd4; 18. Da4, de 19. Dd4; ed 20. Te8:+, Ce 8: 21. Dd3: în care pentru pion alb capătă o poziție mai bună.

18. Ce5

Dacă 18. Ce4; atunci 18... Cd4: 19. De3, Ce4: 20. Dd4: (20. Ne4; Df6) 20... Ce5! 21. Te8:+, De8: 22. Dd6; Td8 23. Dc7, Td7 și negrul păstrează pionul în plus.

18.. Dc7 19. Ce4; Ce4: 20. Ne4; c5!

Nimic nu dădea 20... Cd4: 21. Df7:+, acum însă albul ajunge în poziție grea căci la 21. Cf7: urmează 21... c4 și negrul câștigă o figură.

21. Nb7; Db7: 22. dc

La prima vedere se părea că albul poate să se elibereze cu 22. Df3, dar după 22... Df3: 23. Cf3; cd 24. Cd4: Cd4; 25. Te8:+, Te8: 26. Td4; Nc5

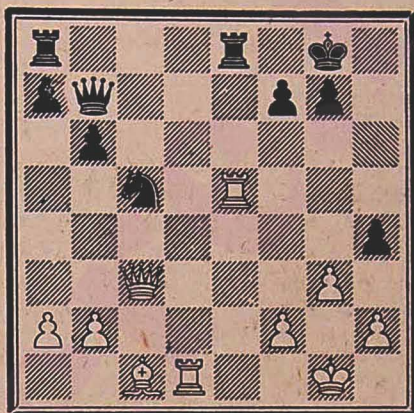
27. Td1, Te2 28. Tfl, b5 negrul are în final toate șansele de câștig.

Rău era deasemeni 22. Cc4, Nf8 23 dc, Cd4.

22... Cc5:

Nu mergea 22... Nc5: 23. Te5; Cd4, din cauza 24. Dd5

23. Dc3

Din nou singura mutare. Continuarea 23. Dd5, Dd5: 24. Td5; Ne5: 25. Te5; Te5 26. Te5; Cd3 ar fi dus la pierderea unei figuri sau a calității.

23... Ne5: 24. Te5; h4!

Albul a reușit să mențină echilibrul material, dar acum el trebuie să parizeze atacul.

25. Tg5?

Speriindu-se de amenințarea de mat, albul dă adversarului un tempo decisiv pentru deplasarea calului. Mai bine ar fi fost 25. gh, de exemplu: 25... Ted8 26. Tfl, Ce6 27. Dg3 etc. Insuficient era 25. Th5, Tad8 26. Td8, Td8: 27. Dc2, Ce6 28. Th4; Df3 29. Nd2, a5! (Impiedicând șahul la b4) 30. b4, De2 31. Dh7+, Rf8 32. Ne3, Df3 și negrul câștigă.

25... Ce6 26. Th5, Tad8 27. Tel.

Pierde imediat, dar oricum nu mai exista salvare. Dacă 27 Td8; Td8: 28. f3, atunci 28... Td1+ 29. Rf2, Da6 30. Nd2, Dfl+ 31. Re3, Dgl+ 32. Re2. Tfl cu câștig rapid.

27... Cd4 și albul cedează.

(Comentarii de I. Boleslavski din „Șahul în URSS”)

COMBINAȚII, PARTIDE SCURTE

GAMBITUL DAMEI

Alb: M. TAIMANOV

Negru: A. BERG

Campionatul R.S.S. Estone,
1949

1. d4, Cf6 2. c4, e6 3. Cc3, d5 4. Cf3, c6 5. e3, Cbd7 6. Nd3, Nb4 (varianta Romi) 7. a3, Na5 8. Dc2, De7 9. 0-0, 0-0 10. Nd2, dc (Se amenința 11. Cd5, iar la 10... Nc7 ar fi urmat 11. cd, ed 12. Cb5+) 11. Nc4, e5 12. Tael, Nc7 13. Ce4, Ce4 14. De4, a5 15. Nc3 'Dăna aci ca în partida Botvnic-Euwe din runda 2-a a campionatului mondial în care a urmat 15. Na2! și după 15... Cf6 16. Dh4, e4 albul a sacrificat un pion cu 17. Ce5! obținând inițiativa) 15... Cf6 16. Dh4, e4 17. Ce5, Ne6! 18. Ne2, Tfe8 (La un joc interesant ar fi dus 18... Cd5, de ex. 19. De4, Cc3: 20. bc, Da3. Nici mutarea din partidă nu este rea) 19. f3, ef (Aci negrul s'a așteptat la 20. Nf3. Urmează însă o surpriză). 20. Nd3! (Impiedică Cd5. Albul capătă un atac puternic) 20... fg (Nu era bine 20... h6 21. Tf3, Cd5 din cauza 22. De4, f5 23. Tf5: cu atac imparable. Sau 22... Cf6? 23. Tf6, Df6: 24. Tfi, Dg5 25. Dh7+ și Cg6+) 21. Tf2 (Greșit 21. Tf6: din cauza 21... Df6: 22. Dh7+, Rf8 și negrul scapă) 21... h6 22. Tg2, Rh8 23. Tfi, Ch7 (Sau 23... Ne5: 24. de, Ch7 25. Tf6! cu amenințări decisive) 24. Dh5! (Rău era 24. De4 din cauza Cg5. Nu mergea nici 24. Dh6, gh 25. Cg6+, fg 26. d5+ din cauza 26... Dg7 27. Ng7+, Rg7: 28. Tg6+, Rh8 și negrul câștigă) 24... Cf6 25. Tf6!, Df6: 26. d5! (Deschiderea diagonalei nebului c3 este decisivă) 26... Nd5: (Varianta principală a combinației era 26... Ne5: 27. Ne5, Ng4 28. Nf6, Nh5: 29. Tg7: și albul câștigă)

27. Cd7, Dc3: 28. bc, Ng2: 29. Df5 și negrul a cedat (La 29... g6 30. Df7:).

GAMBITUL DAMEI

Alb: L. SZABO (RPU).

Negru: DR. PAOLI (Italia)
Turneul internațional dela
Trencianske Teplice, 1949.

1. Cf3, d5 2. d4, Cf6 3. c4, c6 4. Cc3, dc 5. e3, Nf5 6. Nc4, e6 7. 0-0, Cbd7 8. De2, Cb6 9. Nb3, Cbd5 10. Ce5, Nb4 11. e4!, Nc3: (11... Cc3: 12. bc, Nc3 13. ef!, Na1: 14. Cf7:!) 12. ef, Nd4: 13. Cf3, Nb6 14. fe, 0-0 15. Ng5, fe 16. De6+, Rh8 17. Tael, Dc7? (pierdere de timp) 18. Df5, Dc8 19. Dd3, Dg4 20. h3, Cf4? (Deplasarea calului de pe câmpul d5 duce la dezavantaj decisiv) 21. Nf4, Df4: 22. Dc4!, Dg3 (22... Dc4: 23. Dc4, Tfe8 24. Cg5!+) 23. Db4 (Amenință Db6: și fg) 23... Db8 24. Cg5, h6 (Acum urmează atacul final) 25. Cf7+, Rh7 26. Te7, Te8 27. Nc2+, Rg8 28. Ch6+: (Un sacrificiu tipic în astfel de poziții) 28... gh 29. Dc4+, Rh8 30. Df7, Te7: 31. Df6+, Rg8 (Sau 31... Tg7 32. Dh6+, Rg8 33. Nb3+ etc.) 32. Nb3+, Rh7 33. De7+, Rh8 34. Df6+, Rh7 și negrul cedează.

APĂRAREA CELOR DOI

CAI

Alb: C. H. ALEXANDER

Negru: DR. M. EUWE
Matchul Anglia-Olanda, 1949

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nc4, Cf6 4. d4, ed 5. 0-0, Ce4: 6. Tel, d5 7. Nd5, Dd5: 8. Cc3, Da5 9. Ce4, Ne6 10. Nd2 (Deobicei se joacă 10. Ceg5, sau Ng5) 10... Nb4 11. Nb4: (Mai bine 11. Cd4, Cd4: 12. c3 cu joc interesant) 11... Db4: 12. Ceg5, 0-0-0 13. Ce6, fe 14. Cg5, Td7 (Sau, cum recomandă Pachmann: 14... Tde8 15. Ce6, Te7 în favoarea negrului) 15. Ce6, The8 16. Dg4, d3! (Forțază schimbul damelor, după care pionul d3 decide partida) 17. Db4, Cb4: 18. Cc5, Tel:+ 19. Tel, dc! 20. Cd7, Cd3! și albul cedează căci pierde cel puțin o piesă.

APĂRAREA CELOR DOI

CAI

Alb: I. TIMCENKO

Negru: G. TCACENKO

Semifinala campionatului
R. S. S. Ucraina Dnepropetrovsk 1949.

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nc4, Cf6 4. d3 (După această mutare modestă, negrul are un joc ușor) 4... d5 5. ed, Cd5: 6. Ce5: ? (O greșală. Se pare că albul câștigă un pion, dar „câștigul” acesta îl costă partida) 6... Ce5: 7. De2, Nb4+ 8. c3 (Nici alte continuări nu sunt mai bune. De ex. 8. Cc3, Nc3+: 9. bc, 0-0, sau 8. Rd1, f6 9. d4, Ce7, sau 8. Rf1, 0-0 9. De5, Te8 și negrul câștigă) 8... 0-0! 9. 0-0 (Negrul ar fi obținut avantaj decisiv după 9. cb, Te8 10. Ne3, Ng4 11. Dd2, Ce3: 12. fe, Cc4: 13. dc, Dd2+: 14. Rd2, Tad8+ etc., sau 11. Dc2, Ce3: 12. fe, Cc4: 13. dc, Te3+: 14. Rf1, Te2 și câștigă) 9... Te8 10. Nd5, Dd5: 11. cb, Ng4 12. Dd2 (12. Dc2, Cf3+ 13. gf, Nf3: 14. Dc5, Dd7 15. Dg5, Te6 și câștigă) 12... Te6 13. f4 (Pentru a para Cf3+) 13... Cd3: 14. Cc3, Dd4+ 15. Rh1, Tae8 16. h3, Tel, 17. Tel, Tel:+18. Rh2, Nf5 19. Rg3, h5 20. h2, Dg1 21. Cd5, Ne4 22. Cc3, Te3+ și albul cedează (Din „Șahul în U. R. S. S.”).

S O L U Ţ I I L E

COMBINAŢIILOR, PROBLEMELOR ŞI STUDIILOR DIN NUMARUL 1

CARE ESTE CEA MAI BUNĂ MUTARE

Nr. 1. (Dintr'o partidă Alatorzev-Kopaev, jucată la campionatul sindical al URSS, 1938). Albul la mutare exploatează avantajul său dinamic pe aripa regelui printr'o combinaţie foarte interesantă de mat, în care un rol decisiv îl joacă turnul bine postat pe linia 7-a: 1. g5—g6!! (Ameninţată mat la h7) 1...h7—h6 (La 1... fg ar fi urmat 2. fg7+:, Rg8 3. Dh7:++!! Rh7: 4. gf8: se transformă în cal şi dă şah, Rg8: 5. Cr6: şi albul câştigă uşor) 2. Dh5: h6++!! g7:h6 3. g6—g7+, Rh8—g8 4. g7:f8D+, Rf8: 5. Td7+d8+, De6—e8 6. Td8:e8+ şi albul câştigă.

Nr. 2. (Dintr'o partidă prin corespondenţă câştigată de Keres în 1935) Albul câştigă printr'o combinaţie tipică de înlăturare a pieselor apărătoare: 1. Te5:+!, de 2. Cd5+ Rd8 3. Tf8:+!, Tf8: 4. Dd6+ Dd7 5. Db8+:, Dc8 6. Dd6+, Dd7 7. Df8:+ şi albul câştigă.

Nr. 3. (Sfârşitul partidei Florian—Şci-meanu, jucată în ultima rundă a recentului turneu internaţional disputat în Capitală). Negrul deschide decisiv poziţia regelui alb printr'un dublu sacrificiu: 1... Ng4:!! 2. Cd6: (Nebunul nu putea fi luat din cauza 2... f4—f3) 2... Nf3:!! 3. Nf3:, Nf2+ 4. Rg2, Nd4! 5. Ce3 (La 5 Ch2, Dg3+ şi mat la gl), Dh3+ şi albul a cedat.

PROBLEME

Nr. 1. (V. Pachmann. Premiul I la concursul internaţional organizat de Ministerul informaţiilor din Republica Cehoslovacă).

Soluţia: 1. Dc4—cl.

Nr. 2. (I. Birbrager. Premiul I la concursul problemiştilor tineri din URSS pe

1948) Soluţia: 1. Ta5—a4.

Nr. 3. (G. Zahodiakin, Moscova. „Şahul în URSS” 1949).

STUDII

Toate cele trei studii publicate sunt clasice. Cunoaşterea manevrelor lor caracteristice este foarte folositoare pentru jocul practic.

Nr. 1. (O. Duras, 1905) Albul joacă şi câştigă: 1. Rc5! Rg6 (1...g5 2. b4, g4 3. Rd4!, Rg5 4. b5, g3 5. Rc3, Rg4 6. b6, Rh3, 7. b7, g2 8. Rf2, Rh2 9. b8D+ şi albul câştigă) 2. b4, Rf7 3. b5, Re7 4. Rc6!, Rd8 5. Rb7!! g5 6. b6, g4 7. Ra8, g3 8. b7, g2 9. b8D+ şi albul câştigă.

Nr. 2. (N. Grigoriev, 1925). Albul joacă şi face remiză! Toată fineţea acestui studiu constă în faptul că la prima vedere se pare că regele alb nu reuşeşte să ajungă să ocupe câmpul c2, în momentul când regele negru ia pionul a2. Şi totuşi lucrul este posibil: 1. Ra8!! (Albul ar pierde partida după 1. Rc8?, Rc6! căci regele alb nu mai ajunge în timp util la c2, după cum se poate uşor verifica) 1... Rf5 2. Rg7, Re4 3. Rf6, Rd3 4. Re5, Rc2 5. Rd4, Rb2 6. Rd3, Ra2: 7. Rc2 Remiză, căci regele negru nu poate ieşi niciodată din faţa propriului pion.

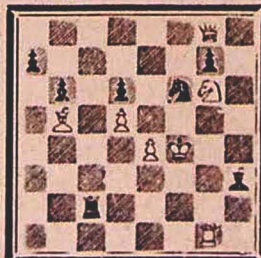
Nr. 3. (J. Berger) albul joacă şi câştigă. Aci se aplică bine cunoscuta manevră a „triunghiului” pentru câştigul sau pierderea unui tempo: 1. Ra3!! Kb6! 2. Rb2!, Ra5 3. Rb3, Rb6, 4. Rc3, Ra5 5. Rd2!, Ra4 6. Re3, Ra3 7. Re4, Ra4 8. Rd5, Rb4 9. a3+, Ra3: 10. Rc5: şi albul câştigă. De notat este că după 1. Rb3, Ra5 2. Rc3? albul nu poate obţine decât remiza, căci după 3... Ra4 3. Rb2, Rb4, sau 3. Rd3, Rb4! 4. a3+, Ra3: 5. Re4, Rb3! 6. Rd3 (6. Rd5? pierde), Rb4 remiză.

UN MAT NEAŞTEPTAT

UN MAT NEAŞTEPTAT

În multe partide se întâmplă ca unul dintre jucători, după ce a obţinut un avantaj oarecare, considerând partida uşor câştigată, să nu mai joace suficient de atent, permiţând adversarului să scape cu remiză, — sau chiar — ca în exemplul care urmează — să câştige.

Negru: UFIMTEV

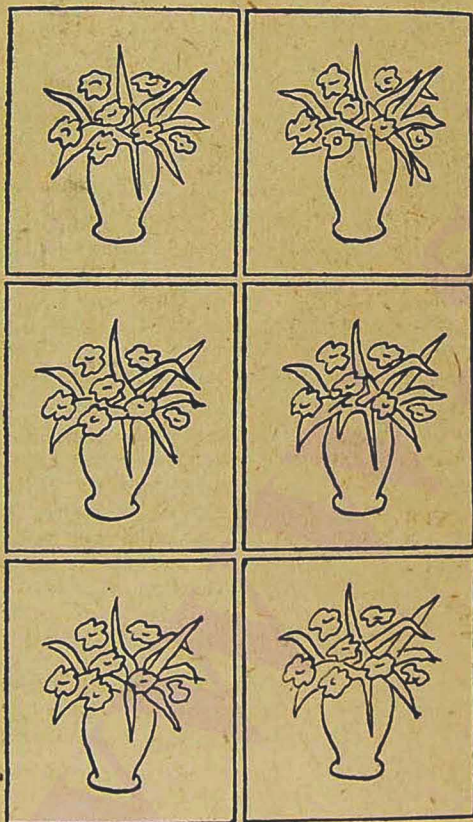
Alb: BONDAREVSKI

Negrul, care are poziţia câştigată, a jucat aci 41... Nh3 cu intenţia vădită de a simplifica poziţia prin Tg2. A urmat: 42. Th1, Ng2? (negrul nu observă nimic: poziţia i se pare prea simplă...) 43. Th8+, Rf7 44. Ne8+!! Ce8: 45. Rg5! şi negrul a cedat căci nu poate para matul la f8! — Un mat de problemă.

vind la fabricarea pieselor cele mai fine și rezistente, simbol al tăriei fizice și morale a celor conștienți că și-au luat soarta în propriile lor mâini. — Nume bărbătesc, sau parte a cămășii. 5) Fîsă. — Pronume demonstrativ. — Nume feminin. 6) Imi însușesc pe nedrept. — Prepoziție. 7) Castane coapte. — Mieș. 8) Emil Marin. — Frunțăș. — Oraș în Franța. 9) Ezitare. — Frunțăș al muncii socialiste. 10) Subdiviziuni ale organelor de conducere. 11) Pleacă. — „Scănteia” de exemplu (pl.). — Diviziune de timp. 12) Lucru care nu cere prea multă efort. — Unitate de conducere. 13) Cel pe 1950 prevede o creștere a valorii producției industriale cu 37% față de 1949. — După ce normele au fost împlinite, țelul spre care se îndreaptă efortul susținut al celor ce muncesc.

N. RUSCU

PUȚINĂ ATENȚIE

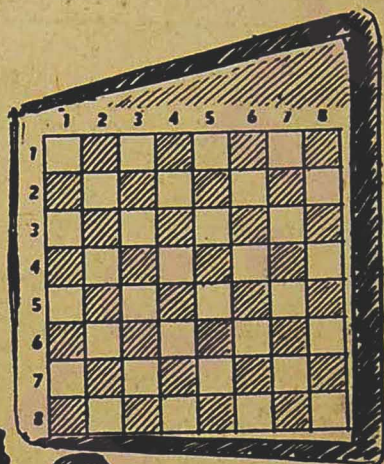

Cele șase vase cu flori din figura de mai sus, par unul și același

Și totuși numai două din ele sunt identice.

Care 2

ECRANUL

Inscrieți în fiecare căsuță câte o literă, pentru a obține cuvinte corespunzătoare semnificațiilor de mai jos (cifrele din paranteză indică numărul literelor fiecărui cuvânt).

- 1) Conifer (4) — Palid (fig.) (4).
- 2) Lucrătură pe ile (6) — Campion (2);
- 3) Pronume (2) — A auzi, a găsi (4) — Textilă (2);
- 4) Măsură de timp (2) — Istet, despt (4) — Salutare (2);
- 5) Notă (2) — Aceiași notă (2) — Pronume (2) — Numeral (2);
- 6) Animal sălbatec (5) — Incendiat (3);
- 7) A se mișca (4) — E mic, mititel și îngrădește frumusețea (2) — Auxiliar al viitorului (2);
- 8) Un fel de ceață (5) — Secol (3).

Dacă soluțiile sunt juste, literele din patratele albe citite în continuare, vor da numele unui film sovietic care obține un mare succes pe ecranele noastre precum și al primului film de lung metraj turnat în Republica Populară Română.

CORINA FINTES

Monoverb cu întrebare și răspuns

2—6

Sub ce notă se găsește nota „fa”?

STOICA ADAM